

+MAREC

Marec patrí právom jari,
prináša nám vzácne dary.
Slnko, hoci trochu chladné,
na svoj trón si opäť sadne.
Povyháňa chlad zo strání,
zasype ich snežienkami.

Osmy, deň venoval ženám -
devám, tetám, babkám, mamám.
Prajme si, nech majú vlohy
držať v dome až tri rohy.

Ján Amos má na rováši,
že tu máme sviatok ďalší.
Patrí tým., čo v jeho mene
menia iskru na plamene,
zažihajú v deťoch snahu
blížiť sa k poznaniu prahu.
Želajme im úspech s dielom,
nech svet vedú správnym smerom.

Na konci nech úsmev vládne,
veď dievčencom dobre padne
polievačka, šibačka,
starším chutná klobáska.

Alžbeta Škurlová

VEĽKONOČNÉ OZVENY V SLOVENSKEJ FRAZEOLÓGII

Pekné sviatky, dobrú zhodu,
ženám čerstvú, sviežu vodu,
mužom tiež nech sladko je,
nech si vyjdú na svoje.

Dominantným pilierom kresťanstva je Biblia. Biblické texty obohatili jazyky sveta – a aj našu slovenčinu – mnohými ustálenými obraznými slovnými spojeniami a citátmi.

Významnou akoby predohrou veľkonočnej drámy bola Posledná večera Pána Ježiša s apoštolmi. V jej priebehu mala kľúčové postavenie chvíľa, keď prišlo na lámanie chleba.

„ Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil , lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: „ Vezmite a jedzte: toto je moje telo.“ Táto v evanjeliu vyrozprávaná udalosť , keď došlo na lámanie chleba, stala sa základom slovenskej frazémy: keď prišlo (došlo) na lámanie chleba. Jej použitie môžeme ilustrovať citátmi z diela spisovateľky Zuzky Zgurišky: „ Keď prišlo na lámanie chleba, šetrili všetci obecnú kasu a boli proti návrhu.“ Frazému Keď došlo na lámanie chleba možno nahradiť: keď nastala rozhodujúca chvíľa; keď sa malo rozhodnúť. A prejdime k ďalšej scéne biblickej drámy. Je v nej Judášova zrada Pána za tridsať strieborných. Z nej rezonujú v slovenskej frazeológii frazémy: predať (zapredať) niekoho za judášsky groš s významom zradiť niekoho zo ziskuchtivosti, za isté výhody; judášsky groš s významom odmena za zradu, nestatočne (napr. za udávanie)

získané peniaze alebo výhody; judášsky bozk s významom nepríjemný, pokrytecký prejav priateľstva, lásky, za ktorým sa skrýva zrada; akt zrady, pri ktorom sa predstiera priateľstvo, láska a podobne.

Dôsledkom Judášovej zrady bolo zajatie Ježiša, jeho predvedenia na súd a vyšetrovanie u veľkňazov Annáša a Kajfáša i u vladára Piláta. Toto potupné vyšetrovanie, posielanie od jednej vrchnosti k druhej a k tretej našlo ozvenu vo frazeologických zvratoch; posielat' niekoho od Annáša ku Kajfášovi, posielat' niekoho od Kajfáša k Pilátovi, chodiť od Kajfáša k Pilátovi, ktoré majú význam posielat' niekoho alebo chodiť od jedného človeka k druhému, preháňať niekoho pri vybavovaní niečoho. Ježišovo vyšetrovanie u Piláta vyznelo v prospech jeho neviny, no ľud predsa žiadal Ježišovu smrť. Pobúrenie v zástupe vzrastalo. Pilát si dal priniesť vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: „ Ja nemám vinu na krvi tohoto človeka.“ Táto v evanjeliu opisovaná udalosť sa zachovala vo frazeologizme umýva si ruky, umýva si ruky ako Pilát s významom robí sa nevinným. V Apoštolskom vyznaní viery sa konštatuje, že Boží Syn „ trpel za vlády Poncia Piláta.“ Týmto faktom a azda so štipkou akoby závidia bola motivovaná slovenská frazéma dostať sa do niečoho ako Pilát do Kréda s významom dostať sa k niečomu významnému bez vlastného pričinenia, nevedomky, bez vlastnej zásluhy alebo viny. Najdramatickejšia scéna veľkonočného utrpenia je Kristov výstup s krížom na Golgotu. V jazyku zanechal stopu vo frazeme trpezlivo nesie svoj kríž s významom trpezlivo nesie bolesť , príkorie, životné ťažkosti, utrpenie.

Spomínané frazémy svedčia o tom, že v Biblii opisované udalosti boli jedným z významných prameňov slovenskej(ale aj inojazyčnej) frazeológie.

M. Gazdičová

Z ROKOVANIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

13. zasadnutie MS zastupiteľstva v našom meste sa konalo v posledný januárový deň 31.1.2005. Za prítomnosti 10 poslancov z 11 bol schválený program, ktorého nosným bodom bol Návrh rozpočtu mesta na rok 2005.

Po procedurálnych otázkach a rokovaní o odkúpení Kuchyne a jedálne na Ul. kpt. Nálepku č.121/36 (časť budovy PD, informácia je uverejnená vo Viete že ...) pristúpili poslanci k bodu 4, k Návrhu rozpočtu na rok 2005. Tento predložila vedúca finančného oddelenia Ing. Jana Sokolová. Po časovo dlhej diskusii a predložení Stanoviska k návrhu rozpočtu Ing. Margitou Pachovou, kontrolórkou mesta, ktorá navrhovala tento rozpočet prijať, bol tento poslancami nakoniec schválený.

Program MsZ bol obohatený aj o informáciu o 2% dane z príjmu, ktorú predložila p. Eva Verčimáková – predsedníčka RR pri ZŠ. Apelovala na poslancov, aby prispeli práve na tunajšiu školu a zároveň vysvetlila postup pri odvádzaní 2% dane z príjmov.

Organizačnú štruktúru samosprávnych orgánov mesta predkladal Ing. Ján Čabala, prednosta MSÚ, ktorý informoval poslancov, že zo štruktúry vypadlo odd. mestských služieb. 3 pracovníci sa vrátili na MsPS s.r.o., na finančné oddelenie pribudla jedna pracovníčka s plným úväzkom, POP sa rozšírilo o 1,5 pracovníka (1 údržbár z odd. mestských služieb) a upratovačka na polovičný úväzok (upratovanie v družstevnej budove).

Ďalej poslanci schválili plán zasadnutí rady a mestského zastupiteľstva, organizačný poriadok a poriadok odmeňovania pracovníkov mesta.

Desiatym bodom zastupiteľstva bola správa Mestskej polície za rok 2004, ktorú predložil náčelník MsP p. Juraj Šima. Na dotaz p. poslanca Vargu, akú agendu by ešte mohla polícia vykonávať v prípade jej rozšírenia o jedného policajta, odpovedal, mohla by robiť správne konanie (priestupky), čo teraz vykonáva Obvodný úrad Svidník- odbor všeobecnej správy. MZ vzalo správu o činnosti MP za rok 2004 na vedomie.

Podobne bola vzatá na vedomie aj správa hlavnej kontrolórky mesta Ing. Margity Pachovej. MZ v ďalšom bode schválilo plán hlavných úloh kontrolnej činnosti na rok 2005.

V interpelácii poslancov odzneli dotazy na:

- obmedzenie rýchlosti motorových vozidiel na jednosmerke (Fučíkova) – poslanec p. Tomko
- rekonštrukcia parkoviska Kukučínova ul., medzi rodinným domom p. Michalčíka a p. Sekeľa je úzka miestna komunikácia, bolo by potrebné ju rozšíriť, Bardejovská ul. – osvetlenie len 3 domy, mali by sa osadiť stĺpy VO aj tam – poslanec p. Varga
- na ihrisku chýbajú v blízkosti tenisového a futbalového miniihriska WC a prenosné šatne – p. poslankyňa Čížeková, a čo sa týka sociálneho zariadenia, umiestni sa tam prenosné WC.
- na Bardejovskej ulici je potrebná výstavba chodníka popri miestnej komunikácii – p. poslanec MUDr. Hrinko . Výstavba chodníkov pôjde , ale prioritou je rekonštrukcia chodníkov v meste.
- p. Birošová, občianka mesta, mala pripomienku, že na Záhradnej ulici popri materskej škole je úzka miestna komunikácia . Motorové vozidlá v tejto časti stoja po obidvoch stranách, tým je premávka ostatných vozidiel obmedzená. Možno by stačilo osadiť dopravnú značku státia len na jednej strane komunikácie. Túto úlohu primátor mesta zadal oddeleniu výstavby a mestskej polícii.

V Rôznom predložila p. Alena Kmecová návrh kultúrnej komisie na úpravu poplatkov v miestnom rozhlase z 50 - 100,- Sk a jubileum v rozhlase (cez štátne sviatky, soboty a nedele) zo 100 – 200,- Sk, všetci prítomní poslanci hlasovali za tento návrh.

Po prečítaní a schválení návrhu na uznesenie, ktorý bol jednohlasne schválený, sa primátor mesta Ján Rubis, keďže nebolo viac pripomienok a otázok , poďakoval prítomným za účasť a 13. zasadnutie mestského zastupiteľstva ukončil.

Alena Kmecová

Správa o činnosti MsP za rok 2004

MsP pracovala v roku 2004 v nezmenenom počte, t.j. dvaja policajti a náčelník. Spolu odslúžila 6373 hodín. Na jedného policajta pripadá 234 nadčasových hodín.

MsP plnila úlohy jej vyplývajúce zo zákona SNR č. 564/91 Zb. o Obecnej polícii v znení neskorších noviel a úloh uložené primátorom mesta a MsZ.

V roku 2004 sme občanmi, ako aj vlastnou činnosťou zaznamenali 202 udalostí /nárast oproti roku 2003 o 63 udalostí.

Z toho:

- 67 priestupkov
- 38 priestupkov zistených vlastnou činnosťou
- 29 oznámených

objasnených 52 prípadov

neobjasnených 15 prípadov

§ 48 - porušenie VZN mesta	17
§ 50 - proti majetku	24
§ 49 - proti občianskemu spolunažívaniu	7
§ 47 - proti verejnému poriadku	12
§ 30 - na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami	5

§ 45 - na úseku ochrany životného prostredia	1
§ 24 - na úseku podnikania	1

- 74 udalostí evidovaných úradným záznamom / riešenie na mieste /
- 61 udalostí preverených
- mesto poškodené v 46 prípadoch
- občania poškodení v 17 prípadoch
- organizácie v 4 prípadoch

Priestupky na úseku statickej dopravy, zák. 315/96 Zb. o premávke na pozemných komunikáciách :

V blokovom konaní bolo riešených 30 priestupkov. Dohovorom bolo riešených 36 priestupkov. Šesť priestupkov je v štádiu šetrenia. Celkovo bolo riešených 72 priestupkov. Celkovo uložené blokové pokuty v sume 8.800 Sk.

V spolupráci OO PZ v Giraltovciach a OU Svidník bolo vykonaných 7 kontrol zameraných na dodržiavanie zák. NR SR č. 219/96 Zb. na ochranu pred zneužívaním alkoholických nápojov, v 3 prípadoch bolo zistené porušenie z.č. 219/96 Zb., riešené v správnom konaní. V dvoch prípadoch blokovou pokutou na mieste v sume 800,- Sk.

Asistencia pri dopravných nehodách 8 x.

Mestskou políciou bolo doručených 26 upozornení na porušovanie VZN mesta Giraltovce č. 4/91, 18/01, 20/02, 17/2000 za účelom zjednania nápravy v termíne ihneď./ neskôr riešené aj v blokovom konaní/

Pre Mestský úrad , Mestský podnik služieb, Mestský bytový podnik, OU OVVS, Spol. OU UP a SP a iné bolo mestskou políciou doručených 1596 listov.

Spracoval : Juraj Šima, náčelník MsP

VIETE, ŽE...

- Kruté mrazy, ktoré ovládli naše mesto v prvej dekáde februára, spôsobili škody aj na vodovodnom potrubí. Odniesla si to najmä horná časť Budovateľskej (len nedávno krásne rekonštruovanej), kde prasklo hlavné vodovodné potrubie a unikajúca voda zaplavila priekopy , dolnú záhradu a časť cesty. Následne bola voda odstavená a porucha sa odstraňovala celý ďalší deň (v pondelok).

Keď už hovoríme o mrazoch, tie boli naozaj rekordné. Susedia si porovnávali teploty a veru, boli rána, keď hore na Kórei sme mali -23°C , kým dolu pri Radomke namerali -25°C až -27°C . Ak sme si teda pochvaľovali mierny december a netypický január, február nám to spočítal aj s úrokmi. Valentín priniesol so sebou zmiernenie mrazov a výdatné sneženie. Pre zmenu sme tentokrát bojovali so záľahou bielej periny nepretržite celý týždeň. Záver sa niesol v miernejšom tóne, zriedkavé, ale teplé slnečné lúče začali svoj boj so zimou.

- Bolo ukončené pokladanie ihriska s umelým trávnikom. Už len čakáme na teplejšie počasie, aby sa plocha mohla slávnostne skolaudovať.

- Mesiac sme ukončili a zároveň ďalší začali polročným vysvedčením a zároveň jediným dňom polročných prázdnin. Mladší žiaci oslávili svoje polročné výsledky na karnevale, tí starší využili bohatú nádielku snehu na sánkovanie.

- Obyvatelia Budovateľskej ulice si mohli v poslednom čase všimnúť veľké stavebné nákladiaky, ktoré odtiaľ odvážajú zeminu. Cieľom je zrovnať priestor bývalého ihriska, resp. dať ho do nižšej úrovne. Ako bude získaný priestor využitý, na to existujú dve alternatívy. Tá prvá, pravdepodobnejšia, hovorí o ihrisku s potrebnými cvičiskami. Existuje však aj druhá, podľa ktorej by perspektívne mohlo dôjsť k výstavbe nového školského pavilónu, o ktorom sa už pred vyše desaťročím uvažovalo. Isté však je, že priestor sa zrovna a zároveň sa zemina využije na potrebné účely.

- Počet žiakov prihlásených do 1.ročníka z roka na rok klesá. Súvisí to s nepriaznivým demografickým vývojom na Slovensku, ale aj v našom meste. Aj v r. 2004 sa z nášho mesta odsťahovalo 88 občanov, počet prisťahovaných bol nižší (57). Do prvého ročníka sa počíta s počtom cca 60 detí, z nich sa ráta aj s vytvorením prípravného ročníka pre deti z málo podnetného prostredia. Počet prvákov ovplyvňuje aj rozhodnutie mnohých rodičov odsunúť školskú dochádzku svojich detí o 1 rok. V tomto roku sa zápis detí do 1. ročníka uskutočnil v slávnostnej atmosfére. 1.februára od 13. do 15. hodiny vítali deti tri stanovišťa, ku ktorým viedli pestrofarebné stopy nôh lemované maketami farbičiek. V troch triedach deti predviedli svoje zručnosti, ktoré získali doma či v MŠ a ich absolvovanie je predpokladom zaškolenia do 1. ročníka. Deti recitovali (sledovala sa čistota reči), vymaľovali predložený obrázok (dokázali, že rozoznajú farby i geometrické tvary). Sledovala sa tiež ich prípadná ľavorukosť. Vyučujúce konštatovali dobrú úroveň detí prichádzajúcich z MŠ, ktoré ju navštevujú pravidelne.

Na zápise sa zúčastnilo 55 detí, 13 sa zatiaľ nezúčastnilo (z nich 12 je zo sociálne znevýhodneného prostredia). Opäť sa počíta so zavedením prípravného ročníka, ktorý sa v tomto roku osvedčil.

- V jednotlivých školách patriacich do Ms samosprávy treba počítať so zvýšením poplatkov za stravu – v MŠ z 26 na 28,- Sk, na roč. 1. – 4. z 21 na 23,- Sk, na roč. 5. – 9. z 23 na 25 Sk. Zavedie sa aj školné za päťročné deti v MŠ (doteraz boli od toho poplatku oslobodené), poplatok za školský klub stúpne na 100,- Sk/mesiac. Ekonomika nám nemilosrdne vstupuje do školského systému.

- Vo februári hosťovala v našom meste známa herečka Milka Zimková, ktorá pochádza z nášho regiónu a je známa najmä z kultového filmu Pásla kone na betóne. U nás sa predstavila v divadle jedného herca a dokázala, že v tomto odbore divadelníctva je skutočnou majsterkou. Jej vďačnými divákmi boli študenti nášho gymnázia, SOU a Strednej školy podnikania.

- Náš Topľan získava dobré body pre naše mesto. Nedávno bola jeho hudobná zložka pozvaná na reprezentačný ples v Bardejove a na oslavu 60. narodenín nášho bývalého rodáka p. Hajdu, radosť urobilo jeho vystúpenie aj dôchodcom v Kalništi a Lužanoch. A sú tu opäť dve pozvania do cudziny – prvé do Čiech na folklórny festival, ďalšie do krajiny tulipánov – Holandska, kde predstaví náš topľanský folklór. Dobrý chýr sa nesie ďaleko.

- Na základe rozhodnutia školskej a kultúrnej komisie sa upravuje poplatok za službu Hráme jubilantom v našom meste v mestskom rozhlase zo 100 na 200,- Sk a poplatok za reklamné správy z 50 na 100,- Sk.
- Na zasadnutí Ms zastupiteľstva sa konštatovalo, že rodičia privádzajúci ráno deti do MŠ blokujú časť Záhradnej ulice. Mesto bude musieť tento priestor označiť značkou Zákaz zastavenia.
- Do prevádzky sa opäť zaradil obľúbený priestor baru Letisko. 29. januára znovu otvoril svoje pestro vynovené a rozšírené priestory pre verejnosť. A tá zareagovala kladne, keď už v priebehu prvých dní sa v priestoroch kaviarne vystriedali stovky návštevníkov.
- V priestoroch Letiska pôsobí aj nová lekárň Lipa. DATA PHARM s.r.o. z Bardejovských Kúpeľov rozšírila ponuku lekárskeho potrieb a liekov už na tretiu predajňu v našom meste. Do minulého roku sme sa museli uspokojiť s jedinou lekárňou, ktorej takto pribudla vážna konkurencia.
- Naša mestská polícia pri svojich nočných pochôdzkach mestom zo soboty na nedeľu často konštatuje, že po meste pobežujú tínedžeri aj po polnoci. Rodičia pravdepodobne už pokojne spia, bez toho, aby si skontrolovali, kde majú svoje ratolesti. Túto povinnosť pravdepodobne presúvajú na plecia policajtov. Podobne je to s posedávaním mladých po kaviarňach a krčmách, kde sa tiež vyžaduje zásah polície. V rádiu som počula, že v niektorých mestách fungujú akési rodičovské hliadky, ktoré si zabezpečujú dohľad nad mladými. Škola tiež dáva ruky preč od toho problému, napokon, podľa školského zákona nie je v jej kompetencii riešiť záležitosti mimo školy. Ale presúvanie zodpovednosti zo Šavla na Pavla nám tu asi nepomôže. Alebo si myslíme, že sa veci vyriešia samy od seba?
- O kúpu časti budovy PD sa na poslednom mestskom zastupiteľstve uchádzala pani Filipáková, majiteľka krajčírskych firm, ktorá si doteraz už 10 rokov prenajímala priestory na činnosť v Dome služieb. Má záujem kúpiť bočnú časť budovy PD, kde by chcela rozšíriť výrobu tak, aby sa všetky pracovné operácie (vrátane strihania a žehlenia) robili u nás. Tým by sa počet pracovných miest mohol zvýšiť z doterajších 30 na 45-50 ľudí. To všetko je veľmi lákavé, má to však jeden háčik – p. Filipáková ponúkla za budovu 800-tisíc a o cene nie je ďalej ochotná jednať. Poslanci sa dostali medzi dva mlynské kamene – predáť budovu za príliš nízku cenu (veď len pozemok má cenu 350-400 tisíc) alebo pripraviť o pracovné miesta 30 terajších, resp. 15-20 perspektívnych zamestnancov. Ak totiž p. podnikateľka budovu nekúpi, preniesie sídlo firmy pravdepodobne do Prešova, ako to sama na pléne MsZ predniesla. Rozhodnutie nebolo ľahké, nakoniec sa poslanci uzniesli na kompromisnom riešení – dať inzerát, podľa ktorého by sa budova predávala ponukovým konaním s vyvolávacou cenou 800 tisíc. Najneskôr máj nám prinesie vyriešenie tejto dilemy, stojacej nielen pred našimi 11-imi poslancami. S iným riešením ma oslovila Mgr. Slávka Vojčková. Podľa jej názoru (a myslím, že odôvodneného) sa mesto o 1 – 2 roky bude musieť potýkať s problematikou sociálnej starostlivosti o občanov. Všetky povinnosti totiž prejdú na mestá. Táto časť budovy by podľa nej perspektívne mohla slúžiť starším občanom ako vývarovňa, príp. na poskytovanie ďalších sociálnych služieb. S podobnými názormi som sa stretla u viacerých odborníkov.
- Koncom januára sa stretla na svojom zasadnutí školská a kultúrna komisia pri MsZ v Giraltovcich, aby prerokovala plán kultúrnych podujatí v meste na r. 2005 a oboznámila sa s aktuálnymi školskými problémami v meste.
- 2. februára aj na našej škole 67 deviatakov absolvovalo celoslovenský monitoring z hlavných vyučovacích predmetov – slovenského jazyka a matematiky. Podľa vyjadrenia učiteľov boli úlohy z matematiky ľahké, náročnejšie boli úlohy zo slovenčiny. Na rozdiel od minulých rokov, keď tento

monitoring absolvovalo iba pár žiakov smerujúcich na gymnázium, ho teraz museli absolvovať všetci (okrem indisponovaných pre chorobu).

- Na osvieženie našej rubriky uvádzam ešte jednu príhodu, ktorej som bola nechceným svedkom. Vyvracia našu utkvelú predstavu o tom, že svet vraj riadia muži. Iba si to myslia a táto drobná epizóda to dokazuje. Teda z okna piateho ročníka ZŠ sa vykláňalo pár dievčenských hláv. Jedna z nich kričala na hlúčik chlapcov idúcich po ceste domov zo školy. Dialóg znel asi takto: „Ta co, hej či ňe?“ Odpoveď chlapca: „Ta hej.“ Dievča: „Takže spolu chodzime?“ Chlapec: „Šak ja s tebu chodzim už davno.“ Svet je v rukách žien, a navyše, stále mladších. A tie svoje city neskrývajú. Dokonca im množstvo divákov dvíha adrenalín a sebavedomie.

- S trochou oneskorenia uvádzame správu, ktorá bola medializovaná aj v novinách a televízii. Prvým malým tohoročným občiankom, ktorý sa narodil 10 minút po polnoci vo svidníckej nemocnici, bol malý Tobiáš manželov Juhásových. Bolo to prvé dieťa okresu, a teda, logicky, aj nášho mesta. Mesto vytvorilo novú tradíciu privítania prvého dieťaťa do radov občanov mesta a spojilo to s darom venovaným novorodencovi. Je to vkladná knižka na meno Tobiáša v hodnote 1000,- Sk, ktorá bola odovzdaná rodičom na slávnostnom zápise dňa 1.marca 2005 spojeným so zápisom do Pamätnej knihy. Máme už veľa tradičných podujatí, pri ktorých primátor mesta venuje svoju pozornosť rôznym skupinám občanov, toto je ďalšie z nich.

Alžbeta Škurlová

NAŠA ANKETA

Aj keď Mestské zastupiteľstvo na svojom decembrovom zasadaní už schválilo predaj pozemku medzi ANNOU a MsÚ pre spoločnosť CIPE, predsa sa ešte ozývali mnohé hlasy, aby sme v Spravodajcovi realizovali anketu na tému predaja a tlmočili rôznorodé názory na tento problém. Vyhoveli sme požiadavkám, aj keď kriticky pripomíname, že veci v Giraltovciach sú dané dostatočne vopred verejnosti na známosť, a teda je tu možnosť vyjadriť sa k nim verejne, napr. aj prostredníctvom nášho časopisu. Tu sú odpovede účastníkov ankety.

Veľmi ma mrzí, že k tejto záležitosti poslanci neurobili prieskum vo svojich obvodoch, respektíve v meste. Viem, že bol aj iný plán výstavby na priestore pri MsÚ. Verím, že mesto bude niekedy peniaze na túto výstavbu mať, ale pozemok už nebude. Viac ma mrzí stará budova (Maťašov dom) pred mestským úradom, a tiež, že nie je žiadna pešia zóna a pekný parčík, ale vyzerá to veľmi, veľmi nepekne, hlavne teraz.

E. H.

Nesúhlasím s predajom tohto pozemku. Mesto si ho malo ponechať. Pôvodne bol plánovaný na dôstojný kultúrny stánok, ktorý by slúžil všetkým občanom. Ak aj mesto momentálne nemá peniaze, bolo treba rozmyšľať perspektívne. V budúcnosti to môže byť s peniazmi ináč, lepšie. Ale ak sa pozemok raz zastavia, nedá sa to už vrátiť späť. Okrem toho, ten pekný zelený priestor mohol slúžiť aj v terajšej podobe ako park, respektíve pekná zelená plocha alebo miniamfiteáter tak, ako sa to udialo niekoľkokrát a bolo to milé.

M.P.

Môj názor sa týka predajov všeobecne, napr. aj časti budovy PD. Predávať pravidelne znášajúcu sliedku je nedomyšlené – pripadá mi to, ako keby sa poslanci riadili prísloviem: Po nás potopa!

A pritom trend na svetových trhoch je taký, že cena „žemoch furt l'en rošne a budze rosnúć!“

Pritom jednorazovým predajom už ďalšie, i keď nižšie príjmy, časom prerastú predajnú cenu. Ak to nie je lobizmus za isté provízie, potom ťažko chápem hospodárenie s majetkom mesta či výdavkami verejných financií. Som za reálne príjmy mesta, no nie na úkor pospolitého ľudu.

Jozef Pantlikáš

Asi trikrát sa to prejednávalo v meste, boli uverejnené materiály v skrinkách a nikto sa neozval ani pol slova. Teraz sa ozývajú. Je to asi závišť. Prečo neprišli svoje názory povedať na mestské zastupiteľstvo? Odmietam sa teraz k tejto otázke vyjadrovať.

Mgr. Dáša Drábiková

Som rada, že sa konečne priestor vedľa MsÚ zastavia, už dávno to malo byť realizované, lebo tie drevené obchody tam pôsobia neesteticky. Len by ma zaujímalo, prečo práve títo záujemcovia boli vybratí. Bolo aj viac záujemcov? Nemám o tom žiadne informácie.

M.M.

Kedysi som bola za to, aby tie lukratívne miesta ostali Ms úradu. Nevieme, ako sa bude situácia vyvíjať a mesto by tieto priestory mohlo využiť viac, ako len na obchodnú činnosť. Som zásadne proti predaju toho pozemku.

Mária Osifová

Pozemok je predaný. Diskusie prebiehali pred predajom. Som rada, že téma je uzavretá. 100% spokojnosť nebude nikdy.

T. Birošová

Často nemáme presnú predstavu, čo by sme s konkrétnym pozemkom chceli urobiť, a tak musí prísť niekto, kto nám ponúkne svoje riešenie, a je na nás, či sa s ním stotožníme, alebo nie.

Ja osobne nemám výhrady proti riešeniu, o akom sa teraz rokuje, za predpokladu, že bude plniť účel, o ktorý je v meste záujem a navyše bude spĺňať kritériá budovy mestského typu vhodného na námestie.

Podobné nároky by malo mesto klásť aj na zastavanie ostatných potenciálnych stavebných pozemkov v centre mesta.

Ing. Margita Pachová

Som jednoznačne za, už včera bolo neskoro.

Mgr. Ján Čížek

Samozrejme, ktokoľvek a akokoľvek je ochotný skrásliť mesto, je to vítané v ktorejkoľvek oblasti – kultúrnej, sociálnej, športovej i ekonomickej. Ak tu chceme žiť, snažme sa, aby sme mohli žiť civilizovane. Podporme každého, kto sa to snaží realizovať.

Mgr. Viera Čížeková

Nie je to zlá vec, že sme ho predali, ale na druhej strane – máme solventných občanov, ktorí by toto zariadenie využívali? Budú tam poplatky, na ktoré mnohí občania nebudú mať.

S.V.

Len dúfam, že majitelia nezabudnú na svoj prísľub poslancom, že k budove dajú aj tzv. pridanú hodnotu – teda úpravu svahu za ním do parkovej podoby.

Na záver chcem vyjadriť svoj názor na problém. Vyskytli sa totiž pripomienky, že za skratkami mien sa môžu ukrývať moje názory. Na stránkach Spravodajcu sa nikdy so svojimi

názormi netajím a otvorene ich vyjadrujem. Nemám teda potrebu skrývať sa za nejakou vymyslenou skratkou, je to iba rešpektovanie niektorých respondentov neuvádzať ich celé meno.

Teda podľa mňa je v poriadku, že sa pozemok predáva. Je dobré, že tu vyrastie ďalšia, myslím, že aj vkusná budova. Či práve kolkáreň patrí do stredu mesta, to som si už menej istá. Pôvodná (socialistická) myšlienka, že tam má stáť kultúrny stánok, bola určite lepšia. Ale časy sa menia. Primeraná sa mi vidí aj cena tohto lukratívneho pozemku, dokonca si myslím, že nejaký hypermarket by bol dal viac za možnosť postaviť si tu svoju pobočku.

Len dúfam, že majitelia nezabudnú na svoj prísľub poslancom, že k budove dajú aj tzv. pridanú hodnotu – teda úpravu svahu za ním do parkovej podoby.

Alžbeta Škurlová

Žijú medzi nami

„Najdrahšie, čo človek má, je život.

Ten dostáva človek len raz.

Preto je potrebné prežiť ho tak,

aby si sa nehanbil za bezcieľne prežité roky,

aby si pred smrťou mohol povedať:

celý svoj život a všetky svoje schopnosti a sily

som venoval pre blaho ľudstva.“

Tento maturitný citát plne charakterizuje život pani ANNY KRISTIŇÁKOVEJ.

Každý z nás má svoj životný príbeh, začína sa okamihom nášho narodenia a končí posledným výdychom človeka. Čas medzitým je časom nášho žitia, nášho ľudského snaženia, osobných bojov, zanechávania svojich otláčkov na kameňoch cesty. No cesta života nikdy nie je rovná, často býva zahataná, naberajúca vždy iný smer a novú tvar. Taká je cesta života, taký je náš svet!

Svetlo svojho sveta uzrela pani ANNA KRISTIŇÁKOVÁ v čase vojny. 6. januára 1945 je zapísaná v matrike, no okolnosti jej narodenia boli veľmi pohnuté. Schyľovalo sa ku koncu vojny, všade vládol nepokoj. Rodičia pani KRISTIŇÁKOVEJ žili v Ruskom Kručove, Nemci však celú dedinu vyhnali do lesa, a práve tam jej mamka dostala pôrodné bolesti. Zniesli ju do Kobylníc, do najbližšieho Suchaničovho domu a tam sa predčasne narodila. Jej šance na prežitie neboli veľké, no už vtedy sa ukázala ako bojovník, vystrábila sa, lebo na ňu čakal jej životný príbeh, ktorý mala naplniť.

V živote všetko raz prehrmí, aj my sme sa dočkali oslobodenia, rodinu Mojseových, tak sa volali rodičia pani KRISTIŇÁKOVEJ, zastihlo oslobodenie v Giraltovciach, kde boli prichýlení v rodine Hajdových. Vrátili sa domov do Ruského Kručova a po dvoch rokoch, v roku 1947 ako tzv. „optanti“, spolu s inými rodinami odišli na Ukrajinu. Život optantov je verne opísaný v knihe Mikuláša Škurlu: Odsúdení do raja. Domovom ich rodiny sa stala dedinka Podvysoké. Pani ANNA KRISTIŇÁKOVÁ nám veľmi živo opísala svoje detstvo a skorú mladosť na Ukrajine. Jej spomienky sú plné citu, zrejme v nej rezonujú dodnes. Sú totiž o ľudskosti, o vzájomnej spolupatričnosti, o krajanstve. Krajan, to bol brat aj sestra. V dedine Podvysoké zdedili dom po starej Češke, spomína aj na krásny ovocný sad a veľa úrodnej pôdy, ktorá tam ležala ladom. Otec si zobral pôžičku, kúpil kravu, ovce, sliepky a hospodárstvo v rukách múdreho gazdu začalo prinášať svoje ovocie.

Deti, ako všade na svete, aj tu museli chodiť do školy. 1 - 4. ročník navštevovala v ich dedinke a 5. – 10. triedu absolvovala v 10 km vzdialenej dedine Vovkovij. Bývala na tzv. internáte a nikdy nezabudne, ako jej otec každý deň priniesol mlieko, trocha jedla alebo peňazí. Zdá sa, že on bol dominantnou osobou jej života a ona vraví, že mala najlepšieho otca na svete. Určite to bol vzácny človek. Pani ANNA KRISTIŇÁKOVÁ bola výbornou žiačkou, zmaturovala, ale jej ambície na ďalšie štúdium museli chvíľu počkať. Spolu s kamarátkou sa totiž rozhodla skúšať život, vybavili si krátkodobé pasy a odišli do Krivého Rogu pracovať do sovchozu. Navždy jej utkvela v pamäti cesta

na korbe nákladného auta, ktoré ich viezlo po širej stepi, a veľké zapadajúce slnko bolo plné neznámych otáznikov. No práca v sovchoze bola pestrá, ťažká, ale pre mladé dievčatá aj poučná. Pri práci spoznávala rôzne ľudské osudy a ročná skúsenosť v sovchoze jej pomohla zorientovať sa v hodnotách života.

Ukrajina však nebola jej osudom, v júni 1963 sa celá rodina vrátila do Ruského Kručova. Aký bol návrat? Vraví, že bola presvedčená, že nastal koniec sveta. Ukrutná bieda, akú si na Ukrajine nevedeli ani predstaviť. Zase ich čakalo úmorné vzťahovanie, no v roku 1964 sa im podarilo presťahovať do Giraltoviec. Brat chcel študovať, ale aj ona túžila po vedomostiach. Bola mladá, v rozkvetení života, svet sa jej mal otvárať, no nevedela, ako doň vykročiť. Dedinský učiteľ Ivan Kovalčuk však správne nasmeroval kroky jej života a ona začala učiť. Najprv v Cernine, potom v Šarišskom Čiernom a nakoniec v Kobylniciach. Kobylnice sa stali jej osudom, tam sa narodila aj vydala a s touto dedinkou sú spojené všetky dôležité okamihy jej života.

Diaľkovo študovala na Pedagogickej fakulte v Prešove, jej sen sa naplňal, vždy vedela, že chce učiť deti písať, čítať, počítať, dávať im múdrosť, že to jej životné poslanie a teraz jej život dal šancu získať pre svoje ambície aj kvalifikáciu. Cítila, že ak človek otvorene prijíma život, obstane v jeho skúškach, vyhrá svoj boj a naučí sa dávať lásku. Lebo láska je hlavným meradlom ľudského života. A ona vždy kráčala touto cestou, a tak sa jej otvárali vždy nové obzory, nové svety a nové perspektívy života. Podarilo sa jej úspešne doštudovať a na promócií bola celá rodina, zvlášť rodičia sa jej úspechu potešili. Život pani ANNY KRISTIŇÁKOVEJ získal novú náplň, žila pre svoju rodinu a školu.

V roku 1971 sa spolu s manželom presťahovali do Giraltoviec. V našom mestečku si kúpili malý domček, ktorý neskôr vymenili za bytovku, v ktorej žijú dodnes. Tu na našej škole odučila plných 30 rokov, tu vychovala svojich dvoch synov, obaja vyštudovali vysokú školu a sú mamke vdáční za pocit istoty, pevnej životnej opory a duchovné bohatstvo, ktoré im štedro rozdávala. Pani ANNA KRISTIŇÁKOVÁ je človekom tichým, váži si ľudský život, znesie veľa, hlad, drinu, no tvrdí, že jedno nie – ponížovanie človeka človekom ju naplňa odporom. Vraví, že človek sa v takejto chvíli musí vzbúriť, iba tak si bude vážiť sám seba. Skutočne múdre slová, hodné zamyslenia. Ona sama je citlivá a svoj cit dáva ľuďom najavo mnohými spôsobmi, nikdy nezabudne na kolegov, na výročia a sviatky ich vždy poteší pekným pozdravom. Vraví, že vždy si vážila deti, fascinovali ju hlavne prváci a ona sa im snažila byť druhou mamou, svojim žiakom dávala jasne najavo, že každý z nich má svoju cenu a svoje pevné miesto v živote. Nikdy nezabudne, že presne tak sa k nim doma správal jej otec. A ona je nekonečne vdáčná osudu, za to, že jej doprial byť pri ňom, keď sa lúčil so životom.

No napriek všetkému prešla v živote aj ťažkým obdobím, bola vážne chorá a prosila Boha, aby jej doprial vidieť rásť vlastné deti. Dnes je vdáčná, že sa dožila dokonca vnúčat, sú jej požehnaním aj odmenou. Podľa jej vlastných slov sme si pred Bohom všetci rovní a Boh, to je láska. On stvoril človeka na svoj obraz, tak v každom z nás musí byť láska, lebo iba ona je dôležitá. A pani ANNA KRISTIŇÁKOVÁ úprimne verí, že práve táto láska ju uzdravila a preniesla až do dnešných dní. Tam, kde je láska, je zdravie aj úspech. Tam je všetko.

Anna Mital'ová

MLAĎ VO SVETE

Vraciame sa k príbehu Jójky Kovalčíkovej, a to k obdobiu, ktoré by sme mohli nazvať priaznivé až úspešné.

Po dvoch rokoch pobytu v Londýne začala Jójka hľadať prácu v škole. Použila, ako aj ostatní, informačný JOB CENTER systém, ktorý poskytuje všestranné informácie tým, ktorí hľadajú prácu, zamestnanie a pod.

Cez tento systém si našla byť i zamestnanie v súkromnej škole. Je to kresťanský orientovaná škola s celodennou starostlivosťou od jaslí až po 11 rokov veku dieťaťa. Škola je zaradená do amerického kresťanského vzdelávacieho systému A.C.E., ktorý zahŕňa všetky stupne škôl až po univerzitu. V Londýne je 13 takto orientovaných škôl. Jojka učila na tejto škole 4 roky predškolačkov, teraz vyučuje prvý ročník. Začala, samozrejme, ako asistentka, absolvovala veľmi intenzívny kurz na zvládnutie špecificky zameraného vyučovacieho procesu, ktorý sa úplne odlišuje od tradičného vyučovania. Odlišnosť je predovšetkým v obsahu (osnovách) vyučovania. Na pomoc pre vyučujúcich sú vypracované veľmi podrobné metodiky. Je tu určitá podobnosť s alternatívnym vyučovaním v triede, ktorú učila v Solivare – každé dieťa má možnosť postupovať vlastným tempom. V triede má teraz maximálne 13 detí, ich počet sa mení v súvislosti s odsťahovaním rodičov alebo ich schopnosťou platiť za školu.

Jojka konštatuje, že príprava učiteliek na Slovensku je výborná, každá učiteľka od nás má šancu sa uplatniť aj v Anglicku. Je ale nutné dobre ovládať jazyk, preto Jojka odporúča bývať v komunite, kde sa rozpráva výlučne po anglicky.

Spomínali sme, že začínala ako asistentka, ale len svojou prácou mohla Angličanov presvedčiť, že má naviac. Začala sa venovať výtvarnej výchove a cez ňu a úspechy žiakov sa presadila, získala uznanie rodičov a neskôr aj inšpekcie, ktorá viackrát uznala kvalitu jej práce. Dnes pracuje ako plnohodnotná učiteľka a má svoju asistentku. Škola je, podobne ako u nás, prefeminizovaná, v celom kolektíve sú iba dvaja muži. Hodnotenie žiakov je slovné, majú aj kvázi žiacku knižku, ktorá je skôr sprostredkovateľom odkazov, medzi rodičmi a školou. Školský vek je rozdelený na tri semestre. Uprostred a na konci každého je týždeň voľna, letné prázdniny trvajú 4 – 5 týždňov, ale je individuálne pre jednotlivé školy. V rámci prázdnin organizujú letné prázdninové pobyty spojené s vyučovaním, kurzy a pod.

Na rad sa dostal v jej živote aj folklór. Spolu s ďalšími emigrantmi založili folklórny súbor Karpaty, ktorý má medzinárodné zloženie, čomu zodpovedá aj obsah ich tanečných i speváckych vystúpení. Súbor má klasické tri zložky (aj cimbalovú muziku), prezentovali sa už aj na festivale v Prahe.

Najsilnejšia, najpočetnejšia komunita aj vo Veľkej Británii je poľská, má svoje centrum, ktoré využívajú aj Slováci raz mesačne na svoje stretávanie – spája sa s podávaním slovenskej večere a vlastným programom.

Svojpomocne získavajú kroje – každý po návrate zo svojej krajiny niečím prispeje. Aj ona za grant od našej ambasády dala ušiť kroje v Prešove.

Pýtali sme sa Jojky aj na jej ďalšie plány. Je tam už sedem rokov, vrátila sa do svojej profesie, má sa kde realizovať, je spokojná, cíti, že ešte stále má možnosť rastu a vnútorného obohatenia sa. Má sa ešte stále čo učiť, vrátane tamojšej kultúry. Podľa nej, aj keď život v cudzine nie je ľahký, každý mladý človek by mal vycestovať, dokázať sám sebe i iným, že sa vie prebijať, nesmie sa báť straty istoty. V cudzine nemá čas plakať. Neverí ľuďom, ktorí po návrate domov sa robia veľkými, keď pravda je taká, že tam sú veľmi maličkí. Je ale pravda, že v cudzine sa človek zocelí. Dodáva ešte, že ľahšie to majú dievčatá, ktoré majú širšie možnosti uplatnenia.

A akí sú podľa nej Angličania? Stále je pre nich príznačný konzervatizmus, prísne delenie na kasty, medzi ktorými sú veľmi striktné dodržiavané hranice. My sme tí, ktorí sa im vždy musia prispôbiť. Aj preto priateľstvá vznikajú skôr v rámci prisťahovalcov medzi sebou.

Pre nich stále fungujeme ako Československo, hoci v Londýne už existujú samostatné slovenské organizácie (Slovenský kruh – Slov. informačné centrum). Slováci a Česi požívajú určité uznanie pre svoju úprimnosť a flexibilitu.

A mesto Londýn? Život v ňom je hektický, každému sa ponúka veľká sloboda, veľa možností, vládne tu anonymita, tu sa otestuješ ako človek, naučíš sa vyberať, je dôležité si správne a dobre vybrať a dokázať aj odolať mnohým nástrahám.

V Londýne je naozaj tá povestná hmla, veľa prší, chladno je aj v lete, asi dva týždne majú pravý letný charakter, sneh zažili dva dni, mrazy nebývajú, zato je sychravo.

Kultúrnych pamiatok je veľa, mnohí Londýnčania ich však vôbec nepoznajú (možno preto, že neboli nútení krížom – krážom prechodiť celý Londýn pri hľadaní práce), uprednostňujú sobotné a nedeľné posedenie v pube (krčme).

Jojka býva blízko londýnskych dominánt – parlamentu a Big Benu.

Jojkino (ale aj iných) rozprávanie nám potvrdilo, že v cudzine je zbytočné sa oháňať našimi diplomami, presvedčiť môžeme iba kvalitnou prácou a skutočnými znalosťami, ktoré však bez dokonalej znalosti jazyka nemôžeme realizovať. Dokázala nám, že človek vie prekonať aj veľké úskalia, dôležité je nevzdávať sa vytýčeného cieľa.

„Vy z východnej Európy ste hrdí. Tu ste však nič, neviete rozprávať, diplomy neplatia, tu musíte dokazovať všetko od začiatku,“ konštatovanie adresované Jojke jednou z jej zamestnávateľiek. A jej to dokazovanie vyšlo.

A. Škurlová, G. Gazdičová

STE V NÚDZI? KTORÝ ÚRAD ROZHODNE O DÁVKE

Kde treba podať žiadosť

„Pri náhlej a kritickej zmene sociálnej situácie rodiny či jednotlivca je potrebné vyhľadať príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta trvalého bydliska,“ upozorňuje hovorca košického úradu Igor Jakeš. Úrady pôsobia v okresných mestách. Ak aj niekto stratí zamestnanie, ale nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, môže ešte zájsť do iných dverí tohto úradu. Z odboru služieb zamestnanosti na odbor sociálnych vecí. Tam sa môže informovať, či má nárok na inú dávku, dávku v hmotnej núdzi.

Štátne dávky

Kde rozhodujú o poskytnutí finančnej pomoci

- na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, vždy podľa miesta bydliska o dávke v hmotnej núdzi
- na obecných alebo mestských úradoch môžu poskytnúť navyše aj jednorazovú dávku v hmotnej núdzi
- v Sociálnej poisťovni
- o dávke v nezamestnanosti

Aká je mesačná výška dávok v hmotnej núdzi od 1.9.2004

- 1530 Sk pre jednotlivca
- 2450 Sk pre jednotlivca s jedným až štyrmi deťmi
- 2660 Sk pre bezdetný pár
- 3630 Sk pre pár s jedným až štyrmi deťmi
- 3640 Sk pre jednotlivca s viac ako štyrmi deťmi
- 4850 Sk pre pár s viac ako štyrmi deťmi

K dávke patrí príspevok

- na bývanie
- pre osamelú osobu – 980 Sk
- pre rodinu 1670 Sk bez ohľadu na počet členov domácnosti
- ochranný alebo aktivačný 1500Sk
- na zdravotnú starostlivosť 50 Sk pre každú osobu, okrem detí do šesť rokov veku
- výslednú výšku dávky a príspevkov v hmotnej núdzi ovplyvňuje mesačný príjem osamelej osoby alebo rodiny, vždy sa odpočíta od sumy nárokov

Kedy pomoc dostaneme

- dávku a príspevky v hmotnej núdzi
- ak o dávku a príspevky úrady požiadate, žiadosť vybavuje jeho odbor sociálnych vecí
- keď mesačný príjem je nižší ako životné minimum a spĺňate podmienky stanovené zákonom o pomoci v hmotnej núdzi

(PRAVDA)

AKO TO VIDÍM JA

Rok 2004 bol zlomový v sociálnej oblasti. Reforma, ktorú spustil pán minister Kaník, dostala veľa Rómov do situácie, keď nemali a nemajú z čoho platiť pravidelné poplatky – plyn, elektrinu, nájomné. Veľa Rómov, ktorí ako – tak zvládali platiť poplatky, ktoré som spomenul, sa dostalo do skupiny neplatičov.

Opatrenia, ktoré následne minister Kaník prijal, už iba zmiernili dopad sociálnej reformy na rómskych obyvateľov.

Neviem, kde v tom čase boli rómski lídri. Hovoriť o sebe, že som rómsky líder, a pritom nerobiť nič preto, aby som tým Rómom pomohol, je zarážajúce.

Dnes, keď hodnotím minulý rok, nedá mi, aby som nepovedal, že rómski lídri zaspali a nevyužili moment, keď došlo k tej „slávnej reforme“, lebo v tom momente sa dalo veľa získať a premeniť v prospech Rómov.

V situácii, ktorá nastala, ostali v úlohe štatistov a dovoľm si povedať, že aj naďalej ostávajú v úlohe štatistov v položení, keď nevedia, čo chcú, kde sú, a to je na škodu Rómov. (Radšej nech nevystupujú v úlohe rómskych lídrov, ale nech mlčia).

Minulý rok hodnotím kladne v oblasti práva. Bol prijatý antidiskriminačný zákon, zákon, ktorý tak chýbal našej legislatíve. Aj keď je priskoro hovoriť o veľkých zmenách, predsa existuje právna úprava a tá vytvára priestor na postihovanie diskriminácie.

Tento zákon vítam hlavne z hľadiska zamestnanosti Rómov. Je pravda, že veľa Rómov nemá patričné vzdelanie na vykonávanie tej-ktorej práce, ale je aj pravda, že veľa Rómov, ktorí sú vzdelaní, sa nemôže zamestnať len preto, že sú Rómovia, a táto legislatíva by mala tomu zabrániť.

Tak ako sme súčasťou našej vlasti, tak sme boli a sme súčasťou Európy. V terajšej dobe je len na nás Rómoch, ako sa dokážeme adaptovať v novej Európe, ako dokážeme zvýšiť svoju vzdelanostnú úroveň. Nikto nám nedá nič zadarmo, je len na nás, ako dokážeme prijať podávanú pomocnú ruku od EÚ a zúžitkovať všetko to dobré, čo v nás je !

Tak to vidím ja !

Jozef Cina

POČULI SME, VIDELI SME, ČÍTALI SME...

Umenia

Už starí Gréci poznali deväťero umení, ktoré u nich pestovali príslušné múzy. Svet sa od tých čias riadne zmenil a zmenili sa aj umenia. No i dnes poznáme veľa umení, ktoré nie sú o nič ľahšie či menej významné. Zato sú omnoho rozšírenejšie, pestujeme ich všetci, skoro bez výnimky.

K veľmi rozšíreným druhom umenia patrí dnes dostať sa do preplneného vozidla mestskej hromadnej dopravy. Už i tu dávno platí tzv. „umelecký zlatý rez“ – čím horšie sa cestuje, tým viac treba za cestovné zaplatiť. (Naši ľudia majú takmer navlas rovnaké skúsenosti s medzimestskou dopravou.)

Veľkým umením dnes je zohnať si zamestnanie, ale také, kde by človek nemal nijakú zodpovednosť, zato vysoký plat a možnosť otvárať si beztretné ústa. Žiaľ, náš parlament poskytuje zatiaľ iba stopäťdesiat takýchto pracovných príležitostí. Nie je nijakým umením sľubovať komukoľvek a kedykoľvek čokoľvek. K neuskutočiteľným druhom umení však patrí prinútiť služobníkov, aby si svoje slová aj splnili. Ani skončiť nejakú školu s výborným prospechom nie je nejakým zvláštnym výkonom. Zato omnoho väčším umením je nájsť si po skončení školy aj primerané zamestnanie s odmenou úmernou kvalifikácii.

Získať si ľubovoľnú drogu hocikde a hocikedy dnes už tiež nepatrí do rodiny mimoriadnych umení. Zato vyliečiť narkomana za súčasnej situácie nášho zdravotníctva je umením, ktoré si zaslúži skutočný obdiv.

Ani kraďnúť, vlámať sa, odcudziť auto či myšlienku nie je v súčasnosti ničím výnimočným. Ale vypátrať zlodeja a dostať ho za mreže je pre políciu umením skoro nadľudským. Do ľahkého žánru umenia, ktoré dnes ovládajú skoro všetci, patrí osočovať politikov z opačného konca politického spektra či dementovať dementné dementi toho, že sa vlastne nestalo to, čo sa stalo. K veľmi významným druhom umenia, ktoré však dnes ovládajú iba politické špičky, patrí schopnosť presvedčať, že zrušenie kupónky, zvyšovanie cien a nezamestnanosti, ako aj výberová privatizácia sa dejú len a len pre dobro občana.

Nie je priveľkým politickým umením verejne klamať občana. Tí politici, ktorí to ešte stále nedokážu bez toho, že by sa začervenali, si musia na toto umenie najatť profesionálnych hovorcov.

Zato najväčším umením, v ktorom našinec už dosahuje svetové prvenstvo, je umenie dôchodcov vyžiť zo svojho dôchodku.

Iste by sa našli aj ďalšie umenia príznačné pre súčasnosť, ale to nechám na individuálne posúdenie každého z nás.

Podľa Gabriela Hocmana
spracovala M. Gazdičová

POZRELI SME SA ZA VÁS ...

29. januára Jehovovi Svedkovia v našom meste zasvätili svoju novopostavenú Sálu kráľovstva a zároveň slávnostne otvorili jej činnosť. Pri tejto príležitosti usporiadali Deň otvorených dverí pre verejnosť s cieľom predstaviť nové priestory Sály.

Aká je vlastne história výstavby budovy? O pozemok sa veriaci tejto cirkvi uchádzali už dávnejšie v minulosti. Rozhodnutie o možnosti zakúpiť si pozemok na výstavbu prišlo na základe rozhodnutia poslancov Ms zastupiteľstva až v r. 2003. Hneď potom sa pracovalo na získaní projektu a prebiehali organizačné práce. So samotnou výstavbou sa začalo 26. augusta 2004 vykopaním základov, aby pred našimi očami neuveriteľným tempom vyrástla nová budova, ktorá mohla byť už 21. decembra toho istého roku skolaudovaná.

Postaviť budovu za necelé štyri mesiace, navyše ju oplotiť a doplniť chodníkmi stojí za povšimnutie. Ako sa to mohlo vydať? Mnohí Giraltovcania s uznaním hovorili o výbornej spolupráci v rámci tejto komunity, a naozaj, pri práci pomáhali príslušníci zborov tejto cirkvi z Bardejova, Svidníka, Prešova i Bystrého, takže sa stalo, že pomocníkov bolo aj vyše stovky.

Navyše odbornú prácu všetkých druhov stavebných úkonov bezplatne zabezpečovali vlastní majstri z regionálneho stavebného výboru, takže sa tu stretli aj fachmani z Brezna, Popradu či Rimavskej Soboty.

Svoju Sálu si veriaci budovali bez cudzej finančnej výpomoci, bez štátnej podpory i grantov, len z dobrovoľných príspevkov veriacich. Aj pôžičku budú splácať takýmto spôsobom.

Ako vlastne vyzerá lež Sálou, v ktorej si vysvetľovaním Biblie posilňujú svoju nádej a vieru v Božie kráľovstvo. Už od kolaudácie sa stretávajú vo svojej Sále pravidelne dvakrát v týždni, a to v nedeľu od 9. hod. a v utorok o 17.30. Pripomínajú, že sú vždy otvorené aj verejnosti.

Aká je vlastne história tejto cirkvi v Giraltovciach? Siahla do 40-tych rokov 20. storočia bola založená počas 2. svetovej vojny. Odvtedy sa zbor rozšíril na 60 členov, vrátane detí ich je okolo 80 z Giraltovciev i blízkeho okolia.

Na stretnutiach sa vyučujúci striedajú, majú nastolené témy, ktoré spoločne rozoberajú, dozorcovia zboru dbajú na čistotu a morálku svojich členov.

Potešilo ich, že na slávnostné otvorenie Sály kráľovstva prišli predovšetkým ľudia z okolia, ktorí im výdatne pomohli pri stavbe, teda sa im chceli poďakovať, no sú radi, že sa na nich prišlo pozrieť aj pár desiatok Giraltovcianov iných vierovyznaní. Sú presvedčení o tom, že vzájomná tolerancia je možná iba na základe poznania.

A ešte pár faktov o stavbe. Na základy bolo použitých viac ako 100 ton kameňa, na spevnenie plochy a chodníky okolo 150 ton kameňa, odpracovaných bolo spolu 15 677 hodín. Všetko úctyhodné čísla, ktoré vypovedajú o význame stavby, ale aj ochote ľudí podieľať sa na spoločnom diele.

ALŽBETA ŠKURLOVÁ

PRI ŠÁLKE ČAJU S MILKOU ZIMKOVOU

11. február hostovala v našom meste známa filmová a divadelná herečka, spisovateľka i autorka monodrámy Milka Zimková. V dopoludňajších hodinách predviedla svoje herecké umenie v dvoch monodrámach / Martečka a Pásla kone na betóne / študentom Gymnázia a Strednej školy podnikania i SOU v našom meste.

Absolventke Akadémie múzických umení podľa jej vlastného vyjadrenia sa neušlo miesto v nijakom slovenskom divadle, a tak si založila svoje Divadlo jedného herca, s ktorým úspešne vystupuje od roku 1976 na Slovensku i v Čechách, kde má tiež veľmi vďačné publikum. Odohrala už vyše 7000 predstavení, dve z nich som mala možnosť spolu so študentmi našich škôl aj sama vidieť a znovu sa presvedčiť o tom, že žiadna obrazovka nenahradí priamy kontakt s kultúrou. Mali sme možnosť vnímať bezprostrednosť a prirodzené umenie našej krajanky z neďalekej Okružnej pri Prešove.

Cez prestávku medzi dvoma predstaveniami sme rozdebatovali s pani Zimkovou jej vzťah k rodnému kraju. Rada sa sem vracia, pred tromi rokmi to ešte bolo do rodného domu, po smrti jej mamy ostávajú návštevy u sestry a priateľov v Prešove. Ale východ ju stále priťahuje, tu sa cíti doma a celým svojím dielom je vlastne ukotvená v rodnom kraji, hoci už 30 rokov žije v Bratislave. Hrdo sa hlási k svojmu východniarstvu, no kriticky poznamenala, že to tak nie je u mnohých našich rodákov. Mnohé tzv. celebrity sa nepriznávajú k svojmu pôvodu, hanbia sa zaň.

S oveľa lepšou odozvou na svoje umenie a šarištinu sa napr. stretáva v Prahe, kde 17 rokov hostovala vo Viole a najžiadajnejšími predstaveniami boli práve tie v šarištine. Nikto sa nesťažoval, že jej nerozumieme.

Rozhovorili sme sa aj o kráse a bohatstve nášho nárečia, na ktoré M. Zimková nedá dopustiť. Podľa jazykovedcov, ktorí rozumejú náuke o reči, je šariština jedným z najbohatších slov. nárečí aj čo sa týka slovnej zásoby, aj bohatstva frazeologizmov a množstva synonym. Uviedla som jej

príklad z rozprávania p. Bajcurovej „Slunko še huri lapalo“. Veľmi sa jej toto obrazné spojenie zapáčilo a som si istá, že ho zakomponuje do svojej hereckej práce.

M. Zimková vzdala hold nášmu nárečiu aj tým, že vypracovala 124- stranový slovensko-šarišský slovník, v úvode ktorého je pár typických šarišských frazeologizmov. Pri práci na slovníku zistila, že Slováci majú rôznorodé nárečie už o pár kilometrov ďalej. Iné je napr. košické, iné michalovské, iné z okolia Prešova, aj keď sme všetci východniari.

Jeden zo slovníkov som od autorky dostala aj s pekným venovaním. Bude mi pripomínať svojskú, určite originálnu a skvelú herečku Milku Zimkovú a zároveň ma bude stále vracieť k môjmu dávnejšiemu úmyslu, keď som ešte spolu so žiakmi v rámci literárnej súťaže chcela vypracovať podobný slovník z prostredia Giraltoviec.

Alžbeta Škurlová

MAREC – MESIAC KNIHY

Marec a kniha patria k sebe už veľa rokov. V tomto mesiaci slávi kniha svoj veľký sviatok, je to jej mesiac. Aj naša knižnica sa teší v marci zvýšenému záujmu. Posledný marcový týždeň sa už tradične nesie pod názvom TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC. A my knihovníci sa ho snažíme naplniť zaujímavou činnosťou.

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC U NÁS
TERMÍN 21.3. – 31.3.2005

VÝSTAVKY: NOVÉ KNIHY V KNIŽNICI
PREČÍTAJTE SI Z FONDU BIBLIOBUSU

BESEDA: MAREC - MESIAC KNIHY – ZŠ
BIS: INFORMATICKÁ PRÍPRAVA - ZŠ
BESEDA: KNIHA – MÔJ PRIATEL – ZŠ
BIS: ZOZNÁMTE SA S KNIŽNICOU – MŠ
BESEDA: JANKA A DANKA - ZŠ

Akcie na požiadanie budú prebiehať celý mesiac marec.

Múdrosť sveta je totiž skrytá v knihách, preto sa o knihe často vyjadrovali mnohí myslitelia. V ich výrokoch je veľa životnej pravdy. Vyberám aspoň niektoré:

G. FREYTAG:

„*KNIHA OBJÍMA SVOJIMI DOSKAMI LUDSKÉHO DUCHA.*“

P. SIDNEY:

„*JE ZJAVNÉ, ŽE SILY DUCHA MOŽNO NADOBUDNÚŤ VEDOU A VEDY ZBIERANÍM*

MNOHÝCH VEDOMOSTÍ, TEDA ČÍTANÍM.“

P.J. JOUBERT:

„*TIENISTOU STRÁNKOU NOVÝCH KNÍH JE, ŽE KVÔLI NIM NEMÁTE ČAS ČÍTAŤ TIE
STARÉ.*“

Kniha je skutočne vzácný fenomén. Je záchranným kolesom samoty, dobrou priateľkou, múdрым radcom. Nájdime si preto občas chvíľku a ponorme sa do kníh. Objavíme nové, nepoznané svety a tiché chvíľky s našou priateľkou knihou budú pre nás úplnou samozrejmosťou.

KNIHA VÔŇÍ

Neobyčajnú knihu vydali v Japonsku. Obsahuje niekoľko sto receptov rozličných národných kuchýň. Unikátnosť knihy spočíva však v tom, že Japonci prišli s novým „vynálezom.“ Stránky knihy sú napustené arómami príslušných jedál. Stačí stránku ľahko pošúchať prstami a začne sa z nej šíriť vôňa jedla. Otázne je, či kniha má zvýšiť kuchárske umenie Japoncov, alebo či je to iba reklamný trik na zvýšenie jej odbytu na trhu.

Topoľ, slnečnica a ryža

Japonskí odborníci skúmali osemdesiat druhov rastlín, aby zistili, ktoré z nich majú najväčší význam pre čistenie ovzdušia. Sú to tri: topoľ, slnečnica a ryža. Pri pokusnom vysádzaní topoľov a slnečníc pozdĺž autostrád sa ukázalo, že ovzdušie ostalo takmer čisté.

KRAJSKÝ VOLEJBAL ANO

Čas zimy je časom plesov a zábavy, a preto sme sa rozhodli stretnúť sa aj na športovom poli. Členovia ZO ANO z Giraltovec a okolia pripravili dňa 29.1.2005 krajský volejbalový turnaj, ktorý sa uskutočnil na ZŠ v Giraltovcích za účasti hráčov zo St. Ľubovne, Sabinova, Prešova, Bardejova, Svidníka a domácich. Povzbudiť prišli podpredseda Republikovej rady ANO p. Alexander Kovaľ, asistentka poslanca NR SR, prednostovia obvodných úradov okolitých okresov, zástupcovia mesta a ďalší.

Vďaka sponzorom Vináreň Mati Giraltovec, Discont Oly Giraltovec, Daleda p. Štinčík, Kovod p. Marián Digoň, Disco – Letisko p. Foltín, Goby plus Železník, Drevovýroba Geralt, KM BETA, Ing. Vaško – Prešov, OPAS – p. Čižmár sme mohli aspoň malú finančnú čiastku venovať ZŠ v Giraltovcích.

Ďakujeme všetkým, ktorí prijali pozvanie, zúčastnili sa tohto turnaja, a tak prispeli k myšlienke spájať ľudí aj prostredníctvom športu.

Členovia ANO Giraltovec a okolia

SPRIEVODCA SVETOM ETIKETY

Čo s rukami?

Pretože veľakrát nevieme, čo s nimi, východiskom často býva naše vrecko. Toto si však môžeme dovoliť iba v rozhovore s rovnocenným partnerom, medzi mladými ľuďmi alebo s niekým, koho už dlhšie poznáme. V žiadnom prípade si nedávame ruky do vreciek, ak sme v spoločnosti starších či spoločensky vyššie postavených ľudí. Ani muž s rukami vo vreckách nepôsobí pri rozhovore so ženou spoločensky. A keď sme už pri rukách, používajú sa nielen na potrasenie, ale i na bozkávanie. Aj tu platí, že rozhoduje miesto, príležitosť, spoločnosť a náš vzťah k žene. Muž bozkáva ženu ruku, ak jej chce vyjadriť svoju úctu, obdiv alebo vďaku. Ak teda pán chce pobožkať

dáme ruku, mierne sa k nej ohne (ne'ahá ju k sebe) a bozk iba naznačí. Nedotýka sa svojimi perami jej ruky. Pri bozkávaní rúk muž nemusí rozlišovať, ktorá dáma je spoločensky vyššie a nižšie. Tento druh pozdravu je vhodný v spoločnosti, ale nikdy nie na ulici, pláži a pod.

Prvé stretnutie

Je vždy najdôležitejšie. Snažíme sa pozerat' svojmu spoločníkovi priamo do očí a nie cez neho alebo ponad neho. Ľudia, ktorí uhýbajú pohľadom, pôsobia, akoby niečo skrývali, sú nevyrovnaní, nespoľahliví, ba priam tajnostkárski. Na druhej strane uprený pohľad môže byť niektorým ľudom nepríjemný. Preto i tu platí zlatá stredná cesta. Prirodzený úsmev, kývnutie hlavou, priateľské oslovenie, živý záujem, to všetko sú „details“, ktoré nás nič nestoja a do našich vzťahov vnášajú prirodzenosť a úctu. Nečakajme, kým nás pozdraví ten druhý, i keď sme spoločensky vyššie či vekovo starší, ale svojim správaním sa snažme preklenúť bariéru ich ostýchavosti.

KARNEVAL

Už tradične sa v našom meste každoročne koná množstvo plesov, karnevalov... Karneval nechýbal ani na ZŠ Giraltovce, avšak trochu inak ako bolo po minulé roky. Všetci prváci sa predstavili v tento dlhoočakávaný deň v I.A triede v maskách od výmyslu sveta. Šašovia, čertíci, princezné, rôzne druhy zvieratiek, ale i pavučí muži a westernovi hrdinovia. Tí všetci sa na parkete zabávali, tancovali a šantili so sýtosti. Nechýbali ani rodičia účinkujúcich a triedne učiteľky prváčkových tried. Všetci sa tak v príjemnej atmosfére lepšie poznali. Z karnevalu odchádzal každý s príjemným pocitom a spokojnosťou. Na záver musíme dodať, že im tam chýbalo vedenie školy.

J. Robová, J. Šebešová

Z P O Z

Do radov obyvateľov nášho mesta sme privítali

Šimona Kopasa
Tobiáša Juhasa
Olivera Lapčáka
Katarínu Tomkovú
Franca Kurečaja
Štefana Šimu
Adama Kuriplacha
Jakuba Vajdu

V mesiaci marci oslávia svoje životné jubileá jubilanti

Ján Goč	50	Juraj Paľa	65
Andrej Švač	50	Andrej Majerník	65
Mária Šoltysová	50	Pavel Kmec	65
Anna Verčimáková	50	Mária Lazorová	70
Marta Vasil'ová	50	Jozef Koval'	70
Tomáš Jurč	55	Ján Handzuš	80
Ing. Ján Kaňuch	55	Andrej Jankuv	85
Jozef Krokker	55		
Jozef Tkáč	55		
Božena Študyová	55		

Anna Roguľová	60
Anna Imreová	60
Ján Švač	60
Stanislav Švec	60
Anna Tkáčová	65
Emília Jurašová	65

Š P O R T

Futbalová horúčka stúpa

Mesiac marec znamená už tradične začiatok futbalových súťaží. 20. marca by sa mala začať aj jarná časť IV. futbalovej ligy. Veľa bude záležať od vrtochov počasia. Skúsenosti z minulých rokov hovoria, že úvodné kola jari sa pravidelne odkladajú. Aj napriek tomu je zjavné, že záujem o futbal narastá a akási futbalová horúčka medzi futbalistami, klubmi a fanúšikmi stúpa. Záujem regionálnej verejnosti sa okrem elitnej III. ligy sústreďuje aj na IV. ligu. V nej pôsobia aj futbalisti Slovana Giraltovce. Od začiatku januára sa na majstrovské zápola svedomito pripravovali a preto sa ich účinkovanie očakáva s napätím. Priaznivci futbalu v Giraltovciach veria, že hráči MFK Slovan ich potešia nie len hrou, ale aj výsledkami. V samotnom mužstve nenastali veľké zmeny a čaká sa na najbližšie prestupové termíny. Chceli by sme naším čitateľom predstaviť aktuálny káder a realizačný tím mužstva s ktorým odštartujú prvé jarné kolá v II. najvyššej regionálnej súťaži. Úvodný zápas by sa mal odhrať 20.03.2005 na domácom ihrisku s Čiernym o 15:00 hod..

MFK Slovan Giraltovce

Predseda: František Štinčík (nar.1959)

Tajomník : Miroslav Dvorský (1961)

Tréner : Štefan Bačkay (1954)

Vedúci mužstva : Miroslav Dvorský

Masér : Ján Švač (1945)

Káder mužstva

Brankári : Peter Štefánik (1976), Pavol Rozkoš (1982)

Obrancovia: Peter Živčák (1966), Patrik Partila (1983), Jaroslav Mitál (1966), Ľubomír Tomko (1971), Dušan Pipčák (1969), Slavomír Staš (1974), Lukáš Hudák (1984), Daniel Demčo (1985), Patrik Repka (1979), Zdeno Hudák

Strednopolari : Peter Uhrín (1982), Jozef Mati (1967), Erik Partila (1984), Ľubomír Hvišč (1983), Tomáš Kovalčík (1984), Zdeno Cigán (1986), Lukáš Kočíš (1986)

Útočníci : Jozef Ivan (1967), Martin Eliáš (1975), Gabriel Maliňák (1986), Ing. Emil Mati (1964), R.Pališčák

Prišli : Ing. E. Mati, P. Živčák (z hostovania v Marhani) Z. Cigán, G. Maliňák, L. Kočiš (všetci z dorastu) Z. Hudák (Bystré, vo vybavovaní), R. Pališčák (Mestisko, vo vybavovaní).

MVDr. Miroslav Deutsch

Poliklinika Giraltove ILB, s. r. o.

Rozpis pohotovostných služieb na mesiac marec 2005

Tel. č. na dispečing pohotovosti a dopravnú službu – **054 / 732 22 60**

Pondelok – piatok (od 16,00 – do 07,30 hod.)

Sobota, Nedeľa (od 07,30 – do 07,30 hod.)

1.3.2005	MUDr. Fotta	PKL ILB, s.r.o.	Tkáčová G.
2.3.2005	MUDr. Vlček	PKL ILB, s.r.o.	Balajová
3.3.2005	MUDr. Deutsch	Apolon, s.r.o.	Dvorčáková
4.3.2005	MUDr. Harčariková	Eskulap, s.r.o.	Gurčíková
5.3.2005	MUDr. Deutsch	Apolon, s.r.o.	Balajová
6.3.2005	MUDr. Fotta	PKL ILB, s.r.o.	Tkáčová G.
7.3.2005	MUDr. Vlček	PKL ILB, s.r.o.	Katuščáková
8.3.2005	MUDr. Fotta	PKL ILB, s.r.o.	Michalčíková
9.3.2005	MUDr. Miheličová	Medmih, s.r.o.	Tkáčová A.
10.3.2005	MUDr. Vlček	PKL ILB, s.r.o.	Tkáčová G.
11.3.2005	MUDr. Deutsch	Apolon, s.r.o.	Balajová
12.3.2005	MUDr. Miheličová	Medmih, s.r.o.	Tkáčová A.
13.3.2005	MUDr. Vlček	PKL ILB, s.r.o.	Michalčíková
14.3.2005	MUDr. Harčariková	Eskulap, s.r.o.	Dvorčáková
15.3.2005	MUDr. Miheličová	Medmih, s.r.o.	Gurčíková
16.3.2005	MUDr. Fotta	PKL ILB, s.r.o.	Katuščáková
17.3.2005	MUDr. Hrinko	Eskulap, s.r.o.	Michalčíková
18.3.2005	MUDr. Vlček	PKL ILB, s.r.o.	Tkáčová A.
19.3.2005	MUDr. Hrinko	Eskulap, s.r.o.	Katuščáková
20.3.2005	MUDr. Harčariková	Eskulap, s.r.o.	Gurčíková
21.3.2005	MUDr. Deutsch	Apolon, s.r.o.	Tkáčová G.
22.3.2005	MUDr. Harčariková	Eskulap, s.r.o.	Balajová
23.3.2005	MUDr. Hrinko	Eskulap, s.r.o.	Dvorčáková
24.3.2005	MUDr. Miheličová	Medmih, s.r.o.	Gurčíková
25.3.2005	MUDr. Hrinko	Eskulap, s.r.o.	Dvorčáková

26.3.2005	MUDr. Vlček	PKL ILB, s.r.o.	Balajová
27.3.2005	MUDr. Miheličová	Medmih, s.r.o.	Tkáčová G.
28.3.2005	MUDr. Vlček	PKL ILB, s.r.o.	Tkáčová A.
29.3.2005	MUDr. Miheličová	Medmih, s.r.o.	Katuščáková
30.3.2005	MUDr. Hrinko	Eskulap, s.r.o.	Michalčíková
31.3.2005	MUDr. Deutsch	Apolon, s.r.o.	Tkáčová A.

PhDr. Imreová Lucia
 Poliklinika Giraltovce ILB, s.r.o.
 konateľ

OZNAMY

Slovenský rybársky zväz, Miestna organizácia Giraltovce pozýva svojich členov na výročnú členskú schôdzu, ktorá sa uskutoční dňa 12.marca 2005 /sobota/ o 8,30 hod. vo veľkej sále Kultúrneho domu.

Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov v Giraltovciach pozýva svojich členov na výročnú členskú schôdzu, ktorá sa uskutoční dňa 13.marca 2005 v zasadačke MsÚ v Giraltovciach o 14,30 hod.